

Bagarmossen

FOTO: INGELA BENDT

”Det är konstigt att inte fler använder brukaravtalet. Samtidigt köper kommunen in dyr entreprenad. Det går inte ihop för mig.”

Pål Bergström

Bit för bit. Allt är planerat i Påls zenträdgård.

En av grundarna. Pål Bergström var med om att grunda Svenska bonsaisällskapet för cirka 20 år sedan.

Smått okänt. Det är inte så många som känner till brukaravtalet.

Meditativt. – En zenträdgård är meditativ, tänkt för att stilla sitta och titta, berättar Pål men poängterar att hans trädgård också är till för promenad.

Pål gjorde en zenträdgård i Bagarmossen

Med brukaravtalet kan man komma överens med kommunen om att sköta en bit mark. Pål Bergström skapade en zenträdgård i Bagarmossen.

Vid kanten av miljöprojektet vid Byälsvägen i Bagarmossen låg förr ett ogenomträngligt slygt område. Nu sköter hyresgästen Pål Bergström 3 000 kvadratmeter mark genom ett brukaravtal med kommunen. Han har skapat en vacker japansk trädgård som alla kan njuta av.

– Konstigt att inte fler an-

vänder brukaravtalet. Vi har inte pengar att sköta parkerna i dessa liberala tider, samtidigt köper kommunen in dyr entreprenad. Det går inte ihop för mig, säger Pål Bergström.

För några år sedan la den lokala hyresgästföreningen ett förslag om att sponsra Pål Bergströms arbete med trädgården. Då fick han ett bidrag på 3 000 kronor.

– Det var välkommet. De hade hört talas om stöld av träd. Det stämmer tyvärr.

Det hela började med en olycka, i korsningen mellan två gångvägar nedanför Byälsvägen där Pål bor. Stora buskar hindrade fri sikt, så en cyklist kolliderade med en barnvagn. Buskarna klipptes ned till roten. Men nästa gång då? Buskar växer

upp, konstaterade han och snyggade till dem.

Han fortsätter att hålla dem låga, nu ingår de i hans brukaravtal. För tio år sedan läste han om brukaravtalet i en tidning.

– Jag hade haft ögonen på området, suttit på berget och funderat.

Till saken hör att Pål är sjukpensionär, en ryggskada gjorde att han inte kunde fortsätta på posten. Men han ville inte bli sittande, mådde bra av att röra sig och ville ha något att se fram emot för att få livskraft.

Han kom i kontakt med Mats Berglund, på Skarpnäcks stadsdelsförvaltning.

– Vi gick runt och jag berättade om mina idéer.

Nämligen den japanska och kinesiska trädgårdskonsten.

– Han drog lite på munnen, men var positiv och vi skrev brukaravtal den första september 2003. Jag skulle sköta området kontinuerligt.

I Påls bostad trängs potensaierna (blivande bonsaier) på glashyllor i fönstren. Tänkandet i trädgården är detsamma fast i större skala. Han rensade upp, röjde aspsly och hallonbuskar, räddade enbuskar, rönn, frilade tallar och stöttade dem underifrån. De skulle harmoniera, klippas och få fritt utrymme.

– Sly kan man använda, jag har gjort staket. Man hittar lösningar hela tiden.

Pål har flyttat åtskilliga stenar, grävt fram och frilagt befintliga och skapat nya formationer. Klippning av buskar, azalea, buxbom kan illustrera kända berg. Den första komposten har berget Fujis form, hög och top-pig. Moln, luft och rörelse är viktiga element i den japanska trädgården och skapar ett mikrokosmos.

– Jag vill att folk ska ha nästan att vara när de väntar på sin tvätt. När de har fest ska de kunna gå ut hit.

Därför jobbar han med att parken ska bli än mer inbjudande. Han sänker nivån kring alträdet närmast och ska lägga granitgrus runt. Det används för att likna vatten.

– Då hamnar alen i sitt rätta element.

Pensionärerna vill gärna ha en bänk att sitta på. Skolelever kommer och tecknar. Någon har satt dit små hus. En lirare som dekorerade med sten, kom sedan och frågade: Vad tyckte du?

Får andra hjälpa till?

– Javisst, men man får hålla sig till en ide och diskutera på ett dialogiskt sätt. ☺

Text och foto: Ingela Bendt

Brukaravtal

Brukaravtal syftar till att öka medborgarnas möjligheter till inflytande i den egna närmiljön. Ett särskilt brukaravtal upprättas mellan stadsdelsförvaltningen och brukaren/brukargruppen om skötsel av marken. Det kan omfatta allt från att sköta en liten blomrabatt där man bor till att tillsammans med andra delta i skötseln av ett större naturområde. Förutsättningar för brukaravtal är att marken ägs av Stockholms stad och att området ska vara fullt tillgängligt för allmänheten.